

Aan Bestuur van de MRA
Van Melissa Rotteveel – procesmanager MRA Agenda
Onderwerp Proces voor de nieuwe MRA Agenda 2024-2028
Datum 27 maart 2023

Aanleiding

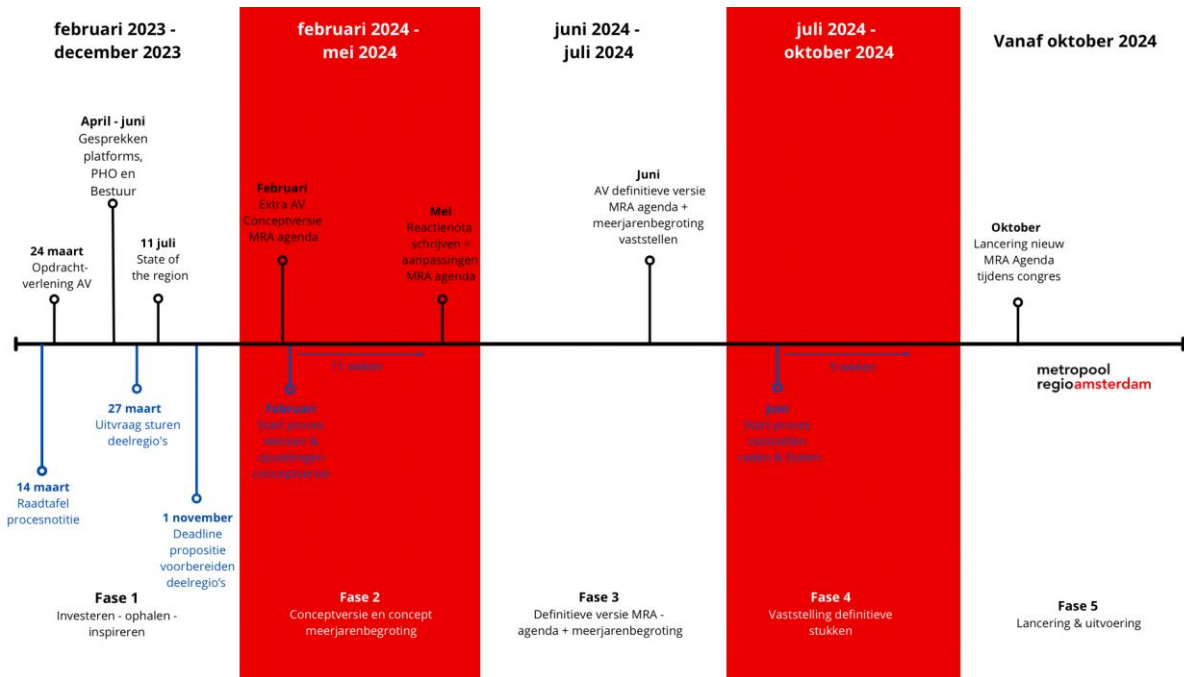
In dit memo is op hoofdlijnen het proces omschreven zoals dat doorlopen zal worden om tot een nieuwe MRA Agenda te komen voor de periode 2024-2028. Het doel van dit memo is om voor alle betrokken inzichtelijk te maken welke fasen doorlopen zullen worden, wie wanneer waarbij betrokken zal worden en op hoofdlijnen inzicht te geven in de planning.

Het proces zal zich naast het opstellen van een nieuwe agenda ook richten op draagvlak en betrokkenheid binnen de MRA en met partners uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de sociaal-maatschappelijke instellingen (hierna: partners). Dit document geeft een beschrijving van het proces om te komen tot de nieuwe agenda.

De huidige maatschappij vraagt ons om welvaart niet meer sec met de klassieke meetindicatoren te meten maar juist zowel de economische als de ecologische en sociaal-maatschappelijke aspecten van welvaart te bekijken. Een nieuwe agenda (waarbij we vasthouden wat al goed is) biedt de mogelijkheid de ambities van de nieuwe colleges op MRA-niveau uit te dragen, te bepalen waar we onze invloed willen uitoefenen en welke resultaten we in de periode 2024-2028 willen behalen.

Fases

In het proces om te komen tot een nieuwe MRA Agenda onderscheiden we een aantal fases. Deze worden hieronder per fase kort toegelicht.

Fase 0 – Opdracht, proces en blik op huidige agenda (januari 2023 – maart 2023)

Deze fase zitten we in feite nu in: we hebben een opdracht geformuleerd, met als onderdeel daarvan deze procesnotitie en een inhoudelijke startnotitie. In deze fase kijken we naar de tussenstand van de huidige agenda, zorgen we dat opdracht wordt verleend, en vragen we de Raadtafel om advies bij het proces. De inhoudelijke startnotitie zorgt ervoor dat alle betrokkenen bij het proces hetzelfde beeld hebben bij waar we aan werken: waar bestaat de MRA Agenda straks uit, wat voor een type doelstellingen komen erin, waar gaan we het verschil op maken, hoe brengen we focus aan in wat we bespreken en wat we doen, enzovoort.

De AV moet opdracht verlenen voor de nieuwe MRA Agenda en het Bestuur is opdrachtnemer: beiden hebben daarmee een prominente rol in fase 0. De Raadtafel geeft advies over het proces. De opdrachtverlening zal geschieden in de AV van maart 2023, maar daarvoor zijn we al gestart met voorbereidende werkzaamheden om niet te veel vertraging op te lopen in het latere proces.

Fase 1 – Inventariseren – ophalen – inspireren (februari 2023 – december 2023)

In deze fase werken we op basis van het inhoudelijk startdocument toe naar de eerste contouren van de nieuwe MRA Agenda. We inventariseren op welke bouwstenen we voort kunnen bouwen, en organiseren sessies in de deelregio's, hun raden en Staten, en vertegenwoordigers van bedrijfsleven, kennisinstellingen en sociaal maatschappelijke instellingen om op te halen wat de punten zijn waar we ons als overheden de komende vier jaar op zouden moeten richten.

We voeren in deze fase ook gesprekken met de Platforms, PHO's en het Bestuur om input op te halen. Voor de raden en Staten organiseren we vanuit verschillende (lopende) projecten in de deelregio's sessies waarin zij aan de voorkant mee kunnen denken welke onderwerpen zij belangrijk vinden en die een plek moeten krijgen in de MRA Agenda.

Er zijn verschillende processen/bronnen die input zijn voor de nieuwe MRA agenda:

- Input vanuit raden en staten via colleges
Het is van belang dat de inhoud voor de MRA agenda gedragen wordt door de overheden binnen de Metropool. Daarom het volgende voorstel om input op te halen vanuit de (lokale) overheden en provincies. Voor welke grote opgaven staat de regio en hoe kan de MRA agenda daarin bijdragen? Om input voor de agenda op te halen wordt het volgende proces voorgesteld:
 - o MRA vraagt deelregio's te komen met een regionale propositie. Kom met propositie voorstel vanuit deelregio voor december 2023. Gemeenten binnen deelregio pakken dit gezamenlijk op. Mogelijk pakken provincies dit anders op vanwege coalitievorming.
 - o College/GS haalt input op vanuit eigen visiedocumenten, coalitie akkoorden.
 - o In deelregio wordt tegelijkertijd samengewerkt aan gedeeltelijke propositie voor de regio, die ieder college deelt met haar gemeenteraad. Deelregio's stemmen lokale propositie met elkaar af. Eind oktober dient deze gereed te zijn voor het maken van de conceptversie.
 - o Alle proposities dienen als bouwsteen voor de nieuwe MRA agenda
 - o MRA stelt de kaders van de uitvraag op hoofdlijnen op, aangevuld door de deelregio's met 'eigen' visiestukken, aanknopingspunten uit MRA Agenda die relevant zijn voor de eigen regio en hun coalitieakkoorden.

- **Verstedelijkingsconcept/NOVEX:** Een van de belangrijke producten binnen de MRA samenwerking is de MRA verstedelijkingsstrategie waar eigenlijk alle onderwerpen terugkomen vanuit ruimtelijke opgaven en investeringen, dus wonen, werken, landschap/natuur/recreatiegebieden, mobiliteit, water, energie-infrastructuur etc. De MRA verstedelijkingsstrategie zal een belangrijke pijler blijven voor de nieuwe agenda. In het kader van de verstedelijkingsstrategie worden allerlei sessies in de deelregio belegd, die input kan worden gebruikt voor de nieuwe agenda. Vanuit dat team wordt input opgehaald bij de deelregio's. Belangrijk is dat er bij deze sessies de procesnotitie van de MRA agenda wordt gedeeld en toegelicht, zodat er helderheid komt over wat wanneer zal gebeuren. Dit gebeurt al in fase 0 (zie procesnotitie).
- **Pamflet:** De input vanuit de partners uit het bedrijfsleven, kennisinstellingen en de sociaal maatschappelijke instellingen organiseren we in deze fase gezamenlijk met de Amsterdam Economic Board. Via een intensief proces met een groep creatieve en strategische denkers komt er een wervend pamflet, welke in feite als een call to action zal fungeren om partners uit de hele regio te mobiliseren om gezamenlijk op te trekken om onze doelen te verwezenlijken. De input die in dit proces gegenereerd wordt voor het pamflet is een bron voor onze MRA Agenda. Het is een aanzet tot een gemeenschappelijk perspectief dat energie en richting geeft en aan een gedeeld beeld van de waarden of doelstellingen die we daarbij van belang vinden. Zo geven we de toekomst van de Metropool met elkaar vorm. We brengen in beeld wat we morgen beslist anders moeten gaan doen en welke doorbraken er nodig zijn om die toekomst werkelijkheid te laten worden. Dat laten we zien aan de hand van een aantal concrete voorbeelden van samenwerking in de regio en van de obstakels die we daarvoor moeten overwinnen. We staan als regio voor grote uitdagingen, om de verschillende 'crisis' die spelen het hoofd te bieden. Hoe we uiteindelijk gaan samenwerken met specifieke partners bij de uitvoering van de MRA Agenda krijgt later in het proces pas vorm bij het uitwerken van de meerjarige uitvoeringsprogramma's en bij de daadwerkelijke uitvoering. Het pamflet staat centraal tijdens de State of the Region op 11 juli 2023.
- **Platforms:** De inhoudelijke opgaven willen we via de platforms naar boven halen. Een goed gesprek voeren met de platforms om input op te halen voor de

nieuwe agenda, kijkend naar de opgaven die nodig zijn over de desbetreffende thema's die besproken worden in de platforms.

- Tussenstand huidige MRA agenda: De huidige MRA Agenda loopt nog tot de zomer 2024. Na de zomer van 2024 wordt deze geëvalueerd. Het is wel goed om nu al naar de huidige MRA agenda te kijken, dat maken wij inzichtelijk en gebruiken we als input voor de nieuwe agenda.

Fase 2 – Conceptversie (80% versie) inclusief meerjarenbegroting (februari 2024- mei 2024)

Eind 2023 beginnen we ook met het opstellen van een eerste conceptversie van de nieuwe MRA Agenda (inclusief de financiële vertaling in de vorm van de meerjarenbegroting van deze zelfde periode). In het nieuwe jaar is dit concept gereed, en zal deze via agendering in de PHO's, Platforms en het Bestuur voorliggen in een (extra) AV in februari 2024. Na deze bespreking zal deze conceptversie naar alle deelnemers (colleges, raden en Staten) worden verzonden voor het traject van 'wensen en opvattingen'.

Fase 3 – Definitieve versie MRA Agenda inclusief meerjarenbegroting (juni/juli 2024)

Op basis van de 'wensen en opvattingen' die binnen komen tijdens fase 2 werken we aan een definitieve versie van de MRA Agenda en de Meerjarenbegroting. In de Algemene Vergadering van juni/juli 2024 stellen we de definitieve MRA Agenda inclusief Meerjarenbegroting vast en worden deze vrijgegeven voor vaststelling door de deelnemers. Zij krijgen hiervoor de tijd tot het najaarscongres van de MRA.

Fase 4 – Vaststelling definitieve MRA Agenda, opstellen investeringsagenda inclusief meerjarig uitvoeringsprogramma (najaar 2024)

De MRA agenda wordt gepresenteerd tijdens het MRA najaarscongres in 2024. Ook stellen we in deze fase op hoofdlijnen een investeringsagenda en een concept meerjarig uitvoeringsprogramma op voor de doelstellingen die in de MRA Agenda zijn opgenomen. De investeringsagenda en het meerjarig uitvoeringsprogramma die we opstellen zijn documenten voor de Platforms, PHO's en het Bestuur om te sturen op de uitvoering van de MRA Agenda. Deze worden daarom in nauwe afstemming met deze gremia opgesteld en uiteindelijk vastgesteld in het Bestuur.

Fase 5 – Lancering en uitvoering (najaar 2024 en verder)

Tijdens het najaarscongres 2024 lanceren we de nieuwe MRA Agenda en daarna start de uitvoeringsfase. Voor de uitvoering trekken we nauw op met de partners die we tijdens het proces om te komen tot de MRA Agenda hebben gemobiliseerd (call 2 action pamflet) en nieuwe partners die zich daarna nog willen aansluiten. Vanuit gedeelde belangen proberen we op deze wijze zo efficiënt mogelijk onze doelen te bereiken.

Verantwoording over de lopende agenda

Conform de afspraken uit de Samenwerkingsafspraken gaan we na afloop van de huidige agenda ook verantwoording afleggen over de huidige MRA Agenda. Wat is er uitgevoerd van de voorgenomen uitvoeringslijnen, en welke kosten zijn daarbij gemaakt. Op voorstel van het Bestuur neemt de Algemene Vergadering daarbij een besluit over wat te doen met een eventueel overschot, of hoe een eventueel tekort te dekken. In het proces om te komen tot de nieuwe MRA Agenda zal uiteraard in alle gesprekken die worden gevoerd om input op te halen ook het gesprek worden gevoerd over de huidige agenda en de goede dingen die we daaruit mee kunnen nemen en wellicht sommige uitvoeringslijnen in de nieuwe MRA agenda achterwege kunnen laten. De feitelijke verantwoording (financieel en inhoudelijk) zal in Q3 van 2024 plaats vinden. Hierbij zullen ook de wensen en opvattingen van de deelnemers worden opgehaald via de gebruikelijke procedures.

Organisatie

De AV is opdrachtgever en het bestuur is opdrachtnemer. De MRA directie is verantwoordelijk voor de verdere uitwerking van de nieuwe MRA agenda. Dit wordt mede samen gemaakt met de deelregio's en de provincies.

Bijlage A Inhoudelijke startnotitie

Elke vier jaar vernieuwen we onze MRA Agenda. De huidige agenda loopt af in 2024, en om voor de periode 2024-2028 weer een actuele en gedragen agenda te hebben starten we nu om deze op te stellen. Dat is ook nodig, want om tot een agenda te komen waar al onze deelnemers en partners op een goede manier bij betrokken zijn is een intensief en zorgvuldig proces nodig. Dit proces is omschreven in de procesnotitie voor de MRA Agenda, waarin is opgenomen wat we wanneer gaan doen, en wie op welk moment betrokken wordt. Daarnaast is het verstandig om tot een gedeeld beeld te komen van wat de MRA Agenda nu precies is, en wat voor een type informatie daar in komt. Daartoe dient deze inhoudelijke startnotitie.

Doel inhoudelijke startnotitie

Het doel van deze inhoudelijke startnotitie is om tot een gedeeld beeld te komen van wat de MRA Agenda 2024-2028 zal bevatten. Hoe komt het document er uit te zien, uit welke onderdelen gaat het bestaan, wat voor een type inhoud komt er in, welke bronnen gebruiken we daarvoor, enzovoort. Tezamen met de procesnotitie zorgt dit ervoor dat bij aanvang van het proces alle stakeholders een gedeeld beeld hebben bij wat we gaan doen en hoe we dat gaan doen.

Wat is de MRA Agenda 2024-2028?

In een intensief proces, met grote betrokkenheid van de deelnemers, zijn de Samenwerkingsafspraken tot stand gekomen (concept 15 oktober 2021) en vastgesteld in raden, Staten en college in het najaar 2021 en voorjaar 2022. De Metropoolregio Amsterdam is het samenwerkingsverband van de provincies Noord-Holland en Flevoland, 30 gemeenten en de Vervoerregio Amsterdam. Elke gemeente (en deelregio) brengt kwaliteiten in die het totaal versterken. De kracht van de MRA is de diversiteit, zowel economisch als stedelijk en landschappelijk. De MRA agenda bepaalt de koers voor de periode 2024-2028.

Doel en uitgangspunten van de MRA Agenda:

We hebben als samenwerkende overheden in de Metropoolregio Amsterdam een overkoepelende ambitie, zoals ook verwoord in de in 2021 vastgestelde MRA Agenda: *We streven naar een Metropoolregio Amsterdam als een internationale economische topregio met hoge leefkwaliteit. Dat doen we door te investeren in een toekomstbestendige en evenwichtige metropool.*

Daarbij hebben we in de MRA Samenwerkingsafspraken drie thema's geformuleerd.

1. De meest inventieve regio van Europa, met de best opgeleide bevolking.
2. Een regio voor iedereen, naar de menselijke maat
3. Een duurzaam verbonden regio

In de nieuwe MRA Agenda verdelen we het centrale doel in subdoelstellingen.

Bijvoorbeeld het centrale doel: *We streven naar een toekomstbestendige en evenwichtige regio met een hoge kwaliteit van leven, en brede welvaart*, dan zouden voorbeelden van subdoelstellingen kunnen zijn:

- We streven naar een fijnmazig en betaalbaar netwerk van duurzaam openbaar vervoer
 - We streven naar een toegankelijke en goed functionerende woningmarkt
- Of
- We streven naar een toekomstbestendige ontwikkeling van de economie, waarbij we als regio voor oplopen in innovatie, circulariteit, sociaal-maatschappelijk ondernemen, enzovoort.

Elke subdoelstelling maken we vervolgens zo concreet mogelijk door (zo meetbaar mogelijk) resultaten te benoemen die nodig zijn om de betreffende subdoelstelling te verwezenlijken.

Bijvoorbeeld: 'We streven naar een toegankelijke en goed functionerende woningmarkt' zouden de resultaten die nodig zijn om de subdoelstelling te verwezenlijken bijvoorbeeld kunnen zijn:

- Er moeten X nieuwe woningen per jaar komen
- Op plekken A, B en C is betere ontsluiting nodig qua mobiliteit om de woningbouw te bevorderen

Een aantal principes voor de nieuwe MRA Agenda:

- In de MRA Agenda staan alle doelstellingen die bijdragen aan de centrale doelstelling, ook als we als overheden niet primair zelf aan zet zijn. Het toch benoemen van die doelstellingen geeft zicht op wie of wat we moeten beïnvloeden om het toch voor elkaar te krijgen
- We willen meer impact maken als samenwerkende overheden. Er zijn grote transities of doorbraken nodig op veel terreinen. We denken daarom groots, in doen wat nodig is in plaats van doen wat mogelijk is. Als we doen wat nodig is op ons netvlies hebben, bedenken we daarna welke stappen mogelijk zijn om daar zo goed en efficiënt mogelijk te komen.
- Focus is geen doel op zich, maar kan soms wel wenselijk zijn voor het bestuurlijk gesprek of voor de inzet van mensen en middelen. We maken daarom in de MRA Agenda een onderscheid tussen subdoelstellingen waar nog echt keuzes moeten worden gemaakt, en die vragen om een bestuurlijk gesprek, en subdoelstellingen die evident van regionaal belang zijn of op regionale schaal moeten worden aangevlogen, maar die al meer in de uitvoeringsfase zitten.
- De drie thema's die benoemd zijn in de Samenwerkingsafspraken vormen het vertrekpunt voor de inhoud van de nieuwe MRA Agenda

Opbouw:

De MRA Agenda bestaat uit verschillende onderdelen:

- De eigenlijke MRA Agenda geformuleerd met doelstellingen. De doelstellingen worden geformuleerd in concrete resultaten.
- De bijbehorende Meerjarenbegroting. Op basis van de concept MRA agenda maakt het bestuur een meerjarenbegroting voor de uitvoering van de agenda en is het financiële kader voor de MRA Agenda. Hierin maken we inzichtelijk welke reguliere inkomsten we verwachten (uit bijdragen van de MRA deelnemers), en hoe we die middelen in gaan zetten. Per subdoelstelling zal een bedrag worden opgenomen, waarbij een sterke relatie met het meerjariguitvoeringsprogramma bestaat: daarin is immers op hoofdlijnen inzichtelijk gemaakt wat we moeten gaan doen qua acties om onze subdoelstellingen (en de bijbehorende concrete resultaten) te behalen.
- Een Investeringsagenda. Hierin worden de benodigde investeringen opgenomen om de inhoud van de agenda te realiseren. Om straks alle doelstellingen uit de MRA Agenda te verwezenlijken zijn op een aantal van deze subdoelstellingen waarschijnlijk investeringen nodig. Investerings door ons zelf als overheden, door onze triple helix partners, of door financiering vanuit Den Haag of Europa. In de investeringsagenda maken we inzichtelijk welke investeringen per se noodzakelijk zijn om onze subdoelstellingen te verwezenlijken, en maken we inzichtelijk welke financieringsbronnen daarbij logisch/optoneel zijn.
- Uitvoeringsprogramma: de uitvoering en implementatie van de nieuwe MRA agenda. De beoogde resultaten uit de MRA agenda worden in het uitvoeringsprogramma vertaald in concrete acties. In oktober 2024 wordt de nieuwe MRA gelanceerd. Daarna trekken we als landelijke en regionale overheden in de uitvoering samen op met partners.